

f 1381 per maand. Bij aanstelling tot hoofdgouvernementsarts (voor oudere ervaren krachten) kan een maximum bezoldiging van f 1533 per maand worden bereikt.

Een internist met meer dan 5 jaren geëigende ervaring op het tijdstip van uitzending krijgt een hogere bezoldiging dan f 1086 per maand. Voor de vaststelling van de bezoldiging bij uitzending zal ook rekening worden gehouden met reeds vervulde militaire dienstplicht.

De tegemoetkoming in de uitrustingskosten bedraagt voor ongehuwden f 2500, voor gehuwden f 4000, voor kinderen 10 pct van de genoemde bedragen tot een maximum van 30 pct voor alle kinderen te zamen.

Voor uitvoeriger inlichtingen kunnen belangstellenden zich te allen tijde wenden tot de Afdeling Personele Zaken van het Directoraat-Generaal voor Nederlands Nieuw-Guinea, Plein no. 1, 's-Gravenhage (tel. 070-18 38 60, toestel 294).

's-Gravenhage, december 1961

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bespoediging van plaatsing behoudt de Redactie zich het recht voor, de stukken te bekorten)

ENQUÊTE OVER „DÉJÀ VU”, DEPERSONALISATIE, PARAPSYCHOLOGISCHE ERVARINGEN, EIDETISCHE AANLEG

Het verschijnsel dat men aanduidt met „djà vu” (beter: déjà vécu) is als volgt te omschrijven:

Men heeft gedurende korte of langere tijd de overtuiging iets te beleven, dat men reeds eerder heeft beleefd, hoewel het verstand zegt dat dit niet het geval kan zijn. Vaak komt het daarbij voor, dat men niet alleen meent iets reeds eerder beleefd te hebben, maar ook dat men „weet” wat er het volgende ogenblik gaat gebeuren. Een enkele maal zelfs heeft men de indruk dat men, op langere termijn dan verklaarbaar is, in de toekomst kan zien. Men komt dan in de sfeer van de paranormale verschijnselen. Het is dus van belang, na te gaan of de belevende persoon in zijn anamnese ook andere „paranormale” verschijnselen aangeeft.

Bij bepaalde gevallen van epilepsie (speciaal als deze met de temporale kwab samenhangt) komt dit verschijnsel voor, doch ook bij volkomen gezonde mensen.

Verder schijnt het „djà vu” onder de groep van de depersonalisatietoestanden te vallen, althans daarmee gecorreleerd te zijn. (Het laatste is door Prof. HEIJMANS vastgesteld).

Vervolgens vermoed ikzelf dat de subjecten met „djà vu” sterk visueel, zelfs eidetisch zijn (herinneringen kunnen al of niet vrijwillig opgeroepen worden als een soort waarneming. Voorbeeld: Een schilder, die het buiten waargenomen landschap thuis kan naschilderen; iemand die een bladzijde uit een boek kan oproepen en oplezen).

Ten einde beter inzicht te krijgen in een en ander (want het verschijnsel is nog steeds onvoldoende verklaard), heb ik medewerking verkregen voor een enquête, die ten doel heeft meer studie-materiaal te verzamelen.

Hun, die het verschijnsel déjà vu uit ervaring kennen en willen medewerken aan dit onderzoek, wordt verzocht bijgaande antwoordbriefkaart in te vullen, waarna een enquête-formulier zal worden toegezonden. Men kan ook meer dan één formulier aanvragen voor personen uit zijn omgeving (patiënten of niet-patiënten). Dit vermeldde men dan op de kaart. Indien het gewenst en praktisch mogelijk is, ben ik bereid zelf bij het invullen te helpen.

Loosdrecht, december 1961

E. KRIJGERS JANZEN

BEWEGENDE OMPALING DER CHIRURGIE

Wij hadden de discussie met Prof. BOEREMA naar aanleiding van zijn denigrerende opmerkingen betreffende ons specialisme in zijn rede „Bewegende ompaling der chirurgie” (1961) willen beëindigen, ware het niet dat hij er zich thans over beklaagt, dat de urologen hem moeilijkheden bezorgd hebben bij de aanstelling van een uroloog aan zijn kliniek.

Ten einde ons hiertegen te kunnen verdedigen, is het vereist dat wij vernemen waarop deze aantijging is gebaseerd.

Literatuur: Bewegende ompaling der chirurgie (1961) *Ned. T. Geneesk.* 105, 2415 en 2416.

Amsterdam, 5 december 1961

H. C. E. M. HOUTAPPEL
S. J. EELKMAN ROODA
P. W. BOER

De drie urologen hebben in mijn rede dingen willen lezen die er niet in staan, noch in de regels, noch daartussen. Zij deden zelfs suggesties, waarvan zij zelf met zekerheid konden weten dat zij niet waar zijn.

Ik heb mij tegen deze onwaarachtige wijze van discussiëren verzet in het *Tijdschrift* van 25 november 1961. Desalniettemin komt in het bovenstaande ingezonden stuk het woord „denigrerend” voor. Ik zie dus in, dat de schrijvers zich in hun kritiek niet tot de inhoud van mijn rede, noch naar de letter, noch naar de geest, willen beperken; ik weiger daarom deze discussie verder voort te zetten.

Amsterdam, 2 januari 1962

I. BOEREMA

NOG ENKELE OPMERKINGEN OVER PASTA LASSAR

In dit tijdschrift werd door ons (YOUNG en WEIFFENBACH 1959) een onderzoek gepubliceerd over de omzetting van salicylzuur in zinksalicylaat in zalven en pasta's, die zowel zinkoxyde als salicylzuur bevatten. Dit onderzoek is daarop herhaald door H. R. DE VRIES (1960) die tot dezelfde conclusies kwam en op grond hiervan heeft voorgesteld, in dergelijke gevallen het zinkoxyde door titaandioxyde te vervangen.

Verdere reacties van enige betekenis zijn op dit onderzoek nooit gevolgd, totdat thans, twee jaar later, ons oog viel op een nummer van het tijdschrift *Omnia Praescribendi Gratia*, een uitgave van de Onderlinge Pharmaceutische Groothandel te Utrecht. In dit tijdschrift, dat aan alle artsen gratis wordt toegezonden, wordt in den regel op populaire wijze een aantal wetenschappelijke problemen behandeld.

Het bedoelde nummer bevatte een publikatie van Dr. D. J. H. VERMEER en Prof. Dr. P. SORGDRAGER (1961), getiteld: „Iets over de invloed van de consistentie op de zalfbehandeling bij huidziekten”. In deze publikatie wordt kritiek uitgeoefend op de conclusies van het destijds door ons verrichte onderzoek.

Het tijdschrift *Omnia Praescribendi Gratia* lijkt ons wegens zijn functie en zijn aard niet de bij uitstek geschikte plaats voor een dergelijke kritiek op een wetenschappelijk onderzoek. In genoemd tijdschrift is namelijk een discussie onmogelijk, terwijl er ons inziens zeer veel in te brengen is tegen de door de schrijvers gebruikte argumentatie.

Wanneer men wil nagaan of de aanwezigheid van 2 pct salicylzuur in pasta Lassar-zin heeft, moet men zich in de eerste plaats afvragen, wat het doel is, dat beoogd werd en wordt bij het gebruik van pasta Lassar. Het gaat hierbij om de vraag of de toevoeging van salicylzuur een farmacodynamische werking ten doel heeft dan wel alleen een verandering van de fysische eigenschappen van de zalfbasis.